

KOMUNIKAT PRASOWY nr 113/24

Luksemburg, 17 lipca 2024 r.

Wyroki Sąd w sprawach T-689/21 | Auken i in./Komisja oraz T-761/21 | Courtois i in./Komisja

Komisja nie zapewniła wystarczająco szerokiego publicznego dostępu do umów zakupu szczepionek przeciwko COVID-19

Naruszenie to dotyczy w szczególności postanowień umownych dotyczących odszkodowania oraz oświadczeń o braku konfliktu interesów członków zespołu negocjacyjnego w sprawie zakupu szczepionek

W latach 2020 i 2021 Komisja zawarła z firmami farmaceutycznymi umowy zakupu szczepionek przeciwko COVID-19. Szybko odblokowano około 2,7 mld EUR, aby złożyć wiążące zamówienie na ponad miliard dawek szczepionki.

W 2021 r. posłowie do Parlamentu Europejskiego i osoby fizyczne zwrócili się, na podstawie rozporządzenia w sprawie dostępu do dokumentów¹, o udzielenie dostępu do tych umów i niektórych związanych z nimi dokumentów w celu zrozumienia ich warunków oraz upewnienia się, że interes publiczny jest chroniony.

Ponieważ Komisja udzieliła jedynie częściowego dostępu do tych dokumentów, które zostały umieszczone online w okrojonych wersjach, zainteresowani posłowie do Parlamentu Europejskiego i osoby fizyczne wnieśli do Sądu Unii Europejskiej skargę o stwierdzenie nieważności.

W swoich wyrokach Sąd **częściowo** uwzględnił obie skargi i **stwierdził nieważność** decyzji Komisji w zakresie, w jakim zawierają nieprawidłowości.

W odniesieniu do **postanowień umownych dotyczących naprawienia szkody** poniesionej przez przedsiębiorstwa farmaceutyczne przez państwa członkowskie w związku z ewentualnymi odszkodowaniami, które przedsiębiorstwa te musiałyby zapłacić w przypadku wad szczepionek, Sąd podkreślił, że producent jest odpowiedzialny za szkodę spowodowaną wadą swojego produktu, a jego odpowiedzialność nie może zostać ograniczona lub wyłączona wobec poszkodowanego w drodze klauzuli ograniczającej lub wyłączającej odpowiedzialność na mocy dyrektywy 85/374². Niemniej wskazał, że żaden przepis dyrektywy 85/374 nie zakazuje, aby osoba trzecia, w tym przypadku państwo członkowskie, zwróciła odszkodowanie wypłacone przez producenta z powodu wadliwości jego produktu. Sąd przypomniał, że powód, dla którego postanowienia dotyczące odszkodowania zostały włączone do umów³, mianowicie zrekompensowanie ryzyka ponoszonego przez przedsiębiorstwa farmaceutyczne w związku ze skróceniem terminu opracowania szczepionek, został uznany przez państwa członkowskie⁴ i był dostępny do publicznej wiadomości. Stwierdził, że Komisja nie wykazała, iż szerszy dostęp do tych klauzul rzeczywiście zaszkodziłby interesom handlowym tych przedsiębiorstw. Komisja nie przedstawiła również wystarczających wyjaśnień pozwalających ustalić, w jaki sposób dostęp do definicji „umyślnego uchybienia” i „wszelkich możliwych racjonalnych starań” w pewnych umowach oraz do **postanowień umownych dotyczących darowizn i odsprzedaży** szczepionek mógłby realnie i rzeczywiście naruszyć te interesy handlowe.

W odniesieniu do ochrony prywatności osób, na którą powołuje się Komisja w celu częściowej odmowy dostępu do oświadczeń o braku konfliktu interesów członków zespołu negocjacyjnego w sprawie zakupu szczepionek, Sąd uznał, że zainteresowane osoby fizyczne należyście wykazały **określony interes publiczny w ujawnieniu danych osobowych członków tego zespołu**. Jedynie mając dostęp do ich nazwisk, imion i ich roli zawodowej

lub instytucjonalnej, można sprawdzić, czy członkowie ci nie znajdują się w sytuacji konfliktu interesów. Co więcej, **Komisja nie uwzględniła w wystarczającym stopniu wszystkich istotnych okoliczności w celu prawidłowego wyważenia wchodzących w grę interesów** związanych z brakiem konfliktu interesów i ryzykiem naruszenia życia prywatnego zainteresowanych osób.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie wyroków ([T-689/21](#) i [T-761/21](#)) są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ [Rozporządzenie \(WE\) nr 1049/2001](#) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.

² [Dyrektywa Rady 85/374/EWG](#) z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe.

³ Komunikat Komisji z dnia 17 czerwca 2020 r. „Strategia UE dotycząca szczepionek przeciwko COVID-19” [COM(2020) 245 final].

⁴ Artykuł 6 akapit trzeci porozumienia z dnia 16 czerwca 2020 r. w sprawie zakupu szczepionek przeciwko COVID-19 zawartego pomiędzy Komisją i państwami członkowskimi opublikowanego na stronie internetowej Komisji w dniu 7 września 2020 r.